

VARFÖR VÄLJA LIMOUSIN?

Limousin - Den gyllenbruna eliten

Historia, egenskaper och utveckling

Limousinrasen härstammar från det centralfranska höglandet, med staden Limoges som centrum i Limousindistriktet. Kännetecknande för rasen är den gyllenbruna färgen, en lång välmusklad rygg och en köttfull bakdel. Limousin är idag en utpräglad kött typ och har en utomordentlig slaktkroppskvalité med mycket kött i relation till ben i slaktkroppen. Limousin kalven är normalt mycket livskraftiga och kommer snabbt igång med att dia. Utmärkande är också god klöv- och benkvalité vilket gör rasen mycket hållbar.

Redan 1698 skrevs följande om limousin "Limousinoxar är allmänt kända och uppskattade både som arbetsdjur och köttdjur". Under 1850-talet gjorde limousin stort intryck då de ständigt var bland vinnarna på kött djurs utställningar i Frankrike. Även på de första slaktdjurs utställningar som hölls i Poissy, nära Paris var limousin bland vinnarna. Ryktet om limousin som kött djur var därmed fastlagt och än idag räknas limousin som "**slaktarens djur**" i Frankrike. November 1886 öppnades den första stamboken för Limousin i Frankrike. 1970 importerades de första Limousindjuren till Sverige.

Tillväxt- och storleksmässigt intar Limousin en medelnivå i förhållande till de andra köttraserna. Utmärkande egenskaper för rasen är **lätta kalvningar** (Limousinkon har, enl. KAP, flest levandefödda kalvar av samtliga köttraser i Sverige), **högt foderutnyttjande**, (resultat från individprovningarna i våra nordiska grannländer visar att rasen har bäst tillväxt, i förhållande till foderintag), **högt slaktutbyte** (Enl. undersökningar vid SLU, samt i KAP så ger rasen högst utdelning i slakten, såväl i korsnings- som renrasig produktion). Limousin är idag en av världens mest expanderande köttras och störst eller näst största ras i många europeiska länder tack vare dessa egenskaper.

Antal kalvningar i KAP var 1997 - 768 st och 2010 – 1513 st. Rasen finns sprid över hela landet, dock mer koncentrat till Götaland. Svenska Limousinföreningen har 2011, 95 huvudmedlemmar.

Svenska Limousinföreningen

Ordförande: Martin Bengtsson, tel 070-318 13 15,
e-post: martin.bengtsson@gossarp.se
www.limousin-se.info

Slaktresultat för renrasiga ungtjurar i KAP 2010

ras	antal	slaktvikt, kg	klass	fett	köttillväxt, gram	slaktålder, mån
Limousin	447	357,4	10,9	6,2	705	15,7
Blonde	63	382,1	10,0	5,4	668	17,6
Charolais	1958	370,5	9,6	6,4	753	15,1
Simmental	792	358,1	8,7	6,6	726	15,2
Angus	254	327,9	7,5	7,4	549	18,4
Hereford	977	319,2	7,2	7,9	579	16,9
Highland Cattle	111	248,1	5,1	5,0	246	30,8

Slaktresultat för renrasiga kvigor i KAP 2010

ras	antal	slaktvikt, kg	klass	fett	köttillväxt, gram	slaktålder, mån
Limousin	185	293,8	8,8	7,8	393	23,0
Blonde	63	316,0	8,2	7,8	450	21,3
Charolais	861	307,9	7,6	7,9	432	21,8
Angus	82	287,7	6,9	10,9	351	25,1
Simmental	210	300,5	6,8	7,9	418	21,9
Hereford	389	279,2	6,1	9,7	337	25,3
Highland Cattle	52	194,5	4,6	7,7	176	33,2

KOR 2005

ras	antal	slaktvikt, kg	klass	fett
Limousin	217	301,7	9,1	7,7
Charolais	61	304,8	8,3	7,4
Angus	859	303,8	7,5	7,6
Simmental	254	295,5	6,6	7,8
Hereford	55	278,2	5,9	10,0

Källa: Svensk Mjök

Lathund för Klass/fett

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
P-	P	P+	O-	O	O+	R-	R	R+	U-	U	U+	E-	E	E+
1-	1	1+	2-	2	2+	3-	3	3+	4-	4	4+	5-	5	5+

Kalvningsstatistik i KAP på Limousin och övriga köttraser.

Källa: Svensk mjölk

Resultat i för Kor, 1/9-09 - 31/8-10

Ras	antal kalvningar	Antal kalvar	% svåra	% dödfödda	% sen döda	Tot döda kalvar %
LIMOUSIN	1177	1197	0,6	3,1	3,1	6,2
ANGUS	808	833	0,4	3,0	3,0	6,0
BLONDE	230	235	1,5	1,7	3,8	5,5
CHAROLAIS	4136	4448	0,7	4,6	4,4	8,8
HEREFORD	2623	2702	0,7	3,7	3,6	7,3
SIMMENTAL	1915	2038	0,8	2,9	2,6	5,5

Resultat för kvigor, 1/9-09 - 31/8-10

Ras	antal kalvningar	Antal kalvar	% svåra	% dödfödda	% sen döda	Tot döda kalvar %
LIMOUSIN	336	337	4,5	7,1	3,0	10,1
ANGUS	264	271	4,0	7,0	2,9	9,9
BLONDE	75	75	9,4	9,3	2,4	11,7
CHAROLAIS	1248	1289	5,0	4,6	6,9	11,5
HEREFORD	783	794	4,5	6,9	4,3	11,2
SIMMENTAL	693	712	3,5	4,1	3,1	7,2

Siffror som talar för sig själv...

Ras	Antal kalvningar 2009 i KAP	Antal kalvningar 2010 i KAP	Ökning antal/%
LIMOUSIN	1423	1513	+90 / + 6,3 %
ANGUS	1078	1072	-6 / -0,6 %
BLONDE	330	305	-25 / -7,6 %
CHAROLAIS	5761	5384	-377 / -6,5 %
HIGHLAND CATTLE	910	847	-63 / -7,0 %
HEREFORD	3474	3406	-68 / -2,0 %
SIMMENTAL	2629	2608	-21 / -0,8 %

LIMOUSINUPPFÖDARE HAR LÄGRE FODERKOSTNAD

Tjurar	Mjölkras	Simmental	Hereford	Limousin
Daglig:				
Foderblandn	10,7 kg	11,6 kg	10,5 kg	7,5 kg
Foderförbrukn	7,8 f.e	8,5 f.e	7,7 f.e	5,5 f.e
Tillväxt	1212 g	1392 g	1266 g	1096 g
F.e/kg tillväxt	6,4 f.e	6,1 f.e	6,1 f.e	5,0 f.e

Resultat från danska försök under åren -91, -93 och -95 av djurens foderupptagande och tillväxt från 7 mån till 13 mån.

AVELSMÅL FÖR LIMOUSIN

- En levande kalv per ko och år.

Här är det viktigt att beakta fertilitet, lätta kalvningar och kalvningsförlopp. Fertiliteten hos både han och hondjur är det mest fundamentala i hela avelsarbetet. Limousinens lätta kalvningar och lätta kalvningsförlopp är ett av rasens viktiga kännetecken som måste bevaras. Den genomsnittliga födelsevikten på 41 kg för kvigkalvar och 43 kg för tjurkalvar bör ej höjas.

Hjälpmedel: KAP, BLUP, kåring (exteriör bedömning) samt mätning av bäckenet på kor.

- Hållbara djur.

Limousindjuren skall ha en funktionell och hållbar exteriör. En rak, bred, stark rygg samt välställda ben och klövar är ett gott kännetecken för Limousin.

- Lynne.

Frågan om lynnet hos Limousin måste beaktas så att vi enbart bedriver avel på djur med gott lynne.

- Mjölmängd.

Mjölmängden och därmed Limousinkons produktion speglas i kalvens avvänjningsvikt. Mjölmängden bör öka hos Limousinkorna. Kan vi producera en tyngre kalv, högre 200-dagarsvikt, på samma mängd foder, bete, är det en stor ekonomisk vinst.

Hjälpmedel: KAP och BLUP.

- Tillväxt.

En högre tillväxt mellan avvänjning och slakt är önskvärd. Tillväxten som vi önskar höja är nettotillväxten d.v.s. kötttillväxten och inte bara bruttotillväxten då inkluderat ben, putsfett och senor.

Hjälpmedel: BLUP.

- Foderförbrukning.

Limousin har och skall bibehålla lägst foderförbrukning per kilo tillväxt i jämförelse med övriga köttraser.

Hjälpmedel: Hänsyn skall tas vid import av sperma och embryo från länder där fodereffektivitet registreras.

- Slaktkropp, styckningsutbyte samt köttkvalitet.

Slaktkroppens form, fettklass och slaktmognad har hög prioritet. Slakttjurarna i avelsbesättningar bör till minst 50 % hamna i formklass E. Kvigorna i avelsbesättningarna bör hamna i formklass R till U. Fettklassen för både tjurar och kvigor bör hamna mellan 2+ och 3+.

Limousinsslaktkroppens höga slaktutbyte, styckningsutbyte samt goda köttkvalitet måste bevaras.

Hjälpmedel: slaktdata.

- Färg.

Färgen skall vara gyllenbrun med tydliga avgränsningar till ljusare partier runt mule, ögon, nedersta delen på benen och insidan av låren.

- Storlekstyp.

Tjurar vid ett års ålder bör ha storlekstypen 6,5 till 7,5. Det motsvarar 130 till 135 cm korshöjd. Vuxna tjurar bör ha en korshöjd på 150 till 157 cm. Hondjur vid ett års ålder bör ha en storlekstyp på 6,0 till 7,0.

Hjälpmedel: KAP.

Avelsrådet

Limousinkött

Svenska Limousinföreningen säljer medlemmarnas slaktdjur till butiker och restauranger. Med uppfödar- och klassningsinformation i butikerna är det ett mycket uppskattat koncept av kunderna.

Fader till slaktade djur SKALL vara stambokförd Limousintjur.

Detta ger medlemmarna mellan 3 – 4,50 kr mer per kg kött i Limousintillägg för ungnöt, beroende på tillgången ungdjur över säsongen. Mellankalv betalas med 3 kr/kg året om + butikstillägg; kontraktstillägg 5 kr = 8 kr/kg. För kor är Limousintillägget 1,50 kr/kg utöver gällande notering för Ko. (inget Limousintillägg för ungo).

Mellankalv är godkänd för vårt koncept från 1:a generationskorsning, övriga djur från 3:e generation, 87,5 % Limousin.

Vi förmedlar även livdjur som är passande för vidareuppfödning till Limousinkött.

Kraven på vikter och klass för fullt Limousintillägg för ungnöt är 275 kg till 414,9 kg köttklass R+ till E+, fettklass 2+ till 4-.

Kor ska klassas som Ko och ha en slaktvikt över 375 kg och formklass R+ till E, fettklass 3 till 4 för att få Limousintillägg.

Djuren slaktas på de flesta slakterier. Vi har en egen notering och avräknar alla djur via Limousinkött.

Svenska Limousinföreningens Köttmedlemsavgift är för 2012 – 500 kr.

För mer information tag kontakt med Köttansvariga,
Håkan Bengtsson, tel. 042 – 34 64 34, 070 - 566 26 21 eller
Peter Pettersson, tel. 0340 – 433 69

Rekommenderade semintjurar - Kalvningsstatistik – Maj 2011

KALVNINGSSVÄRIGHETER

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	Svåra kalvningar		Dödfödselar		
				Kor	Kvigor	Kor	Kvigor	
81778	3	7308	IVRIG	113	122	109	119	H
82421	3	7312	NIKOLAUS	106	113	105	114	H
82805	3	7315	RAFAEL	97	97	94	100	H
83158	3	7318	URD	101	94	101	96	H
83276	3	7319	VIVALDI	100	100	108	113	H
83871	3	7322	DACKE	Ungtjur saknar statistik				P
83996	3	7323	ELIT.P	Ungtjur saknar statistik				P

BLUP

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	Föd M	Föd			Total
					D	M	D	
81778	3	7308	IVRIG	116	79	99	96	116
82421	3	7312	NIKOLAUS	103	97	120	95	103
82805	3	7315	RAFAEL	90	91	100	115	90
83158	3	7318	URD	93	95	110	122	93
83276	3	7319	VIVALDI	93	82	92	104	93
83871	3	7322	DACKE	94	98	114	105	94
83996	3	7323	ELIT.P	97	99	102	114	97

NYA BLUP

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	Kalv M	Kalv D	Form-klass	Fett	Slakt tillv.
82421	3	7312	NIKOLAUS	107	103	123	96	108
82805	3	7315	RAFAEL	103	109	111	107	105
83158	3	7318	URD	95	108	109	125	104
83276	3	7319	VIVALDI	99	117	111	96	102
83871	3	7322	DACKE	109	96	98	107	119
83996	3	7323	ELIT.P	102	104	100	112	115

AVELSINDEX

Stbnr	Tjc	Kod	Namn	AIX	MIX	PIX	FIX
82421	3	7312	NIKOLAUS	+21	123	114	103
82805	3	7315	RAFAEL	+10	102	106	109
83158	3	7318	URD	+7	107	98	108
83276	3	7319	VIVALDI	+5	92	104	117
83871	3	7322	DACKE	+15	118	114	96
83996	3	7323	ELIT.P	+10	103	109	104

7322 DACKE

7312 NIKOLAUS

Köttrastillägg för livkalv med stambokförd fader – källa: SLS 2011

Ras	HER & ANG	BLO & SIM	CHA & LIM
Tjur	550 kr	700 kr	750 kr
Kviga	100 kr	350 kr	500 kr